
opgave 5 Imago van de Europese Unie

Bij deze opgave horen de teksten 9 tot en met 11 uit het bronnenboekje.

Inleiding

In de aanloop naar de verkiezingen voor het Europees Parlement op 22 mei 2014 heeft onderzoeksbureau Ipsos een rapport uitgebracht over hoe de Europese burger tegen de Europese Unie aankijkt (tekst 9 en tekst 10). Naast de burgers hebben de Nederlandse politieke partijen elk hun eigen standpunt over Europa (tekst 11).

Gebruik tekst 9.

Volgens tekst 9 brokkelt het geloof in het nut van de Europese Unie af. De factoren die politieke desinteresse veroorzaken kunnen ten grondslag liggen aan het afbrokkelend geloof in het nut van de EU.

Factoren die politieke desinteresse veroorzaken zijn onder andere:

- onwetendheid en onbekendheid;
- gebrek aan politiek zelfvertrouwen;
- politiek wordt door burgers niet (meer) gekoppeld aan directe behoeftebevrediging;
- men is tevreden met de gang van zaken;
- langdurige ontevredenheid leidt tot cynisme.

In tekst 9 geeft Wientjes verklaringen voor het gebrek in het geloof en nut van de EU.

- 2p **23** Welke twee van bovenstaande factoren komen overeen met de verklaringen van Wientjes? Koppel elke factor aan een citaat van Wientjes.

In de regels 8 tot en met 14 van tekst 9 wijst Bernard Wientjes op de voordelen van de samenwerking binnen de EU.

De belangrijkste doelen van Europese samenwerking zijn:

- 1 het brengen van vrede en veiligheid;
- 2 het brengen van welvaart.

- 2p **24** – Naar welk doel van de EU verwijst Wientjes in regels 8 tot en met 14?
– Noem een taak van de EU om dit doel te realiseren.

Gebruik tekst 10.

De journalist van het *Friesch Dagblad* geeft in tekst 10 een verklaring voor de gesignaleerde onvrede over de EU. Deze onvrede heeft te maken met de wijze van besluitvorming tussen de lidstaten van de EU (regels 13-22). De besluitvorming en samenwerking tussen de 28 lidstaten van de EU is op het ene beleidsterrein supranationaal en op het andere beleidsterrein intergouvernementeel.

- 2p **25** Welke besluitvorming herken je in tekst 10: supranationaal of intergouvernementeel? Geef daarvoor een reden naar aanleiding van de tekst.

“De 28 lidstaten van de Europese Unie nemen besluiten bij meerderheid.” (regels 14-16 van tekst 10).

- 2p **26** – In welk orgaan van de EU nemen de lidstaten besluiten over Europese regelgeving en
– van welk Europees orgaan komen de voorstellen voor regelgeving?

Nederland is een staat en voldoet aan de vier kenmerken van het begrip ‘staat’. De vier kenmerken zijn:

- 1 Er dient sprake te zijn van een soevereine macht.
- 2 Er is een overheid die regeert over een groep mensen.
- 3 Er is een overheid die regeert over een bepaald grondgebied.
- 4 Er is een overheid die het geweldsmonopolie bezit.

De vraag is of de Europese Unie ook als een staat gezien kan worden.

- 4p **27** Geef per kenmerk van het begrip ‘staat’ aan of de EU daaraan voldoet.

Gebruik tekst 11.

In tekst 11 staan drie standpunten over de Europese Unie van drie verschillende politieke partijen, in alfabetische volgorde: de PvdA, de SGP en de VVD.

- 3p **28** – Geef per standpunt aan bij welke politieke partij dat standpunt hoort.
– En bij welke ideologische stroming elke partij hoort.
- 3p **29** Leg per partij uit welk ideologisch uitgangspunt te herkennen is in het betreffende standpunt.

opgave 5 Imago van de Europese Unie**tekst 9****Geloof in het nut van de Europese Unie brokkelt af**

Bijna zeven op de tien Nederlanders (68 procent) en ruim de helft van de Europeanen (53 procent) willen de macht van de Unie beperken of er
5 helemaal uit stappen. Dit blijkt uit het rapport European Pulse van Ipsos dat morgen verschijnt. (...)

Volgens werkgeversvoorman Bernard Wientjes moet aan de gewone man –
10 de werknemers in de haven van Rotterdam of in het Westland – beter worden uitgelegd dat hun arbeidsplaats en dagelijks brood te danken

zijn aan export en Europa. Volgens
15 hem is die boodschap tot nu toe vooral overgekomen bij de elite en hoogopgeleiden. (...)

Wat is er gebeurd met het imago van Europa? “Door de crisis hebben veel
20 mensen het gevoel dat ze al jaren lijden en dat dit komt door de Europese Unie. Dit strookt niet met de feiten, maar het is een sterk levend gevoel dat je niet zomaar uitwist”,
25 zegt Wientjes. (...)

naar: de Volkskrant, 31 maart 2014

tekst 10**Europa, je hoeft er niet van te houden**

Als wordt gezegd dat de Europese Unie met een imagoprobleem worstelt, zullen maar weinig mensen daarvan opkijken. De EU staat
5 bekend als een geld verspillende instelling die ver van de burgers afstaat. Dat beeld wordt vandaag weer bevestigd in het rapport European Pulse dat onderzoeksbureau Ipsos uitbrengt aan de
10 vooravond van de Europese verkiezingen volgende maand. (...)

De onvrede is eenvoudig te verklaren. De 28 lidstaten van de
15 Europese Unie nemen besluiten bij meerderheid. Dat betekent dat er altijd landen zijn die niet hun zin krijgen maar toch de plannen van Brussel moeten uitvoeren ook al zijn
20 ze het er niet mee eens. Dat levert spanningen op binnen de lidstaten maar ook tussen landen onderling. (...)

naar: Friesch Dagblad, 1 april 2014

tekst 11

Standpunten politieke partijen over de Europese Unie**Standpunt 1**

Bovenaan ons wensenlijstje voor de EU staat een beleid dat in harmonie is met Gods heilzame geboden. Wil de EU zich ontwikkelen tot een duurzaam samenwerkingsverband, dan dient zij niet alleen een economische maar ook een geestelijke samenhang te hebben: een gedeeld waardenbesef is daarvoor nodig.

5 De moderne, seculiere moraal zet de toon in beleid en regelgeving van de EU. De (...) pleit in het belang van een ieder voor gezonde moraal en duurzame waarden, zoals pro-life, huwelijk en gezin, respect voor gezag en bescherming van de rechtsstaat.

Standpunt 2

(...) kiest voor een beter Europa dat werkt voor mensen. Meer banen hier in

10 Nederland. Banken en bonussen aanpakken. Het tegengaan van de oneerlijke verdringing van werk. Voor een Europa dat samenwerkt in plaats van verdeelt. Samen laten we banken weer werken voor de klant in plaats van voor de eigen winst. Samen kunnen we de zaken die niet goed gaan in Europa veranderen. Europa gaat om mensen, niet alleen om de markt. Doorgeslagen marktdenken

15 pakken we aan.

Standpunt 3

Lidmaatschap van de Europese Unie is goed voor Nederland, omdat het goed is voor onze economie. Het zorgt ervoor dat Nederlanders gemakkelijk over de grens hun werk kunnen doen en spullen verkopen. De Europese Unie moet zich vooral richten op haar meerwaarde: het versterken van de economie en het

20 creëren van banen. Europa moet echter ook veranderen. Dat betekent dat er minder onzin uit Brussel moet komen: geen onnodige regelgeving, geen geldverspilling vanuit de Europese begroting en geen bemoeienis op onderwerpen die lidstaten prima zelf kunnen regelen.

bron: websites van politieke partijen, geraadpleegd in mei 2014